

**TRABZON MİLLETVEKİLİ
M. AKİF HAMZAÇEBİ'NİN**

**2004 MALİ YILI BÜTÇE KANUN TASARISININ
TÜMÜ ÜZERİNDE
PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONUNDA YAPTIĞI
KONUŞMANIN ÖZETİ**

✓ **2004 Bütçesi, 2002 Bütçesinin bile çok daha gerisinde kalmıştır.**

“AKP’nin seçim öncesi çok temel bir eleştirisi vardı. Ekonomi, IMF ve Dünya Bankası yönetimine teslim edilmiş ve uygulanmakta olan politikanın sosyal bir yönü yok demişti. Hükümet kurulur kurulmaz, Hükümet Programında da IMF’yle sosyal yanı daha güçlü olan bir program uygulanacağını sözü verilmişti. 2003 bütçesi yapıldı. 2003 bütçesinde biz bunların işaretlerini göremedik. 2004 bütçesinin de 2003 bütçesinden bir farkı yoktur. Hatta, sosyal yanı eleştirilen, beğenilmeyen 2002 bütçesinden bile çok daha kötü, çok daha gerisinde kalmıştır. Esasında, buna şaşırıyorum; Sayın Maliye Bakanı da, “Ayvaz kasap bütçesi” ifadesiyle, zannediyorum, 2004 bütçesinin de 2003 bütçesinden farklı olmadığını söylemek istemiştir.”

✓ **2003 bütçe gider gerçekleşmesinin öngörülenden daha düşük olmasıyla övünülemez.**

“Hükümet, 2003 yılı bütçesi, 145,9 katrilyon bağlamıştı, ancak, 141 katrilyon lira olarak sonuçlanacaktır. Bu övünülecek bir durum değildir. Çünkü, olayı faiz ve faiz dışı harcamalardaki düşüş açısından değerlendirmek gerekmektedir. Sayın Bakanın sözünü ettiği olay, faizdeki düşüştür. Faizde neden düşüş vardır; birincisi, dövizle bağlı borçlarda kur nedeniyle gerçekleşen düşüş, ikincisi ise, borçlanmanın vadesinin uzayıp önümüzdeki yıllara sarkarak bir kısım faiz ödemelerinin gelecek yıllar bütçelerine girmesidir. Bu nedenle, asıl önemsenmesi gereken, faiz dışındaki giderlerde bir azalma olup olmadığıdır.”

✓ **Üç yıl üst üste stoka çalışan bir ekonomi olabilir mi?!**

“Ekonomimizin 2003 yılında yüzde 5 büyümesi beklenmektedir. Geçen yıl da yüzde 7,8 büyüme gerçekleşmiştir. Büyümenin kaynaklarına baktığımızda, bunun önemli ölçüde ihracattan ve stok artışından kaynaklandığını görmekteyiz. 2004’te de özel tüketim olsun, kamu tüketimi harcamaları olsun, toplamını aldığımızda tüketim harcamalarında bir artış görülmemektedir. Yani büyümenin kaynakları yine ihracat ve stok artışı olacaktır. Üç yıl üst üste stoka çalışan bir ekonomi olabilir mi?! Büyüme rakamlarının ciddi olarak tartışılması gerekmektedir.”

✓ **Kur doğru yerde değil...**

“Kur doğru yerde değil... Aşırı değerli TL’nin yarattığı riskler unutulmamalıdır. Aşırı değerli TL, ithalatı artırmaktadır. İthalat artışı da büyümeyi desteklemektedir. Aşırı değerli TL, döviz cinsinden olan bazı yükümlülüklerimizin TL karşılığını azaltmaktadır. Bu durum hoşumuza gitmektedir. Ancak, bu kurla, hedeflenen ölçekte bir büyümenin olabilmesi gerçekçi değildir.”

✓ **İşsizlik Fonundan işsizlere neredeyse tek kuruş harcanmıyor!**

“Ülkemiz, OECD ülkeleri arasında işsizlik sıralamasında Polonya, Slovakya ve İspanya’dan sonra dördüncü sırada yer almaktadır. Geçen yıl yüzde 9,3 olan oran bu yıl

yüzde 10'a çıkmıştır. 279 000 kişi işini kaybetmiştir. İstedığınız kadar enflasyon düşüyor deyin. Enflasyon düşmektedir ama işini kaybetmiş, geliri olmayan bir adam için, enflasyonun düşmesi hiçbir anlam ifade etmemektedir. Durum böyleyken, Hükümet, 8 katrilyona ulaşan İşsizlik Fonundan işsizlere neredeyse tek kuruş harcamamaktadır. İşsizlik Fonu böyle bir dönemde kullanılmayacak da, ne zaman kullanılacaktır?”

✓ **Başbakanın kafasındaki mevduata güvence anlayışıyla Türkiye’de bankacılık sistemi ayakta kalamaz!**

“Türkiye’de mevduatlar devletin güvencesindedir. Ancak, İmar Bankası mudileri paralarını almak istediklerinde, Sayın Başbakan “Siz, mevduatınızı neden devlet bankasına yatırmadınız?” şeklinde açıklama yapmıştır. Sayın Başbakanın bu açıklamasıyla, özel bankaların ayakta kalma şansı yoktur. Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu ne için vardır?! Neden bu vatandaşın parası hâlâ verilmemiştir? Neden dört yıla yayılmıştır?”

✓ **Bağ-Kur ve SSK emeklisine sosyal destek ödemesi yapılacak mıdır?**

“Sosyal güvende, Hükümet, bize, gerçekçi bir bütçe getirmemiştir. Bu bütçe, sosyal güvenden en az 3,4 katrilyon lira açık verecektir. Bunu hükümet bilmektedir, bunu IMF’nin de bildiğini tahmin ediyorum ya da IMF’ye hükümet düzgün bilgi vermemiştir. Sosyal güvenlik sisteminde, bu sene 14,9 katrilyon liralık bir açık öngörülmüştür. Ancak, daha sonra 16,2 olarak revize edilmiştir. Önümüzdeki yıl için sosyal güvenlik açığı 15,9 olarak öngörülmektedir. Bu sene 16,2 açık vermesi planlanan bir sosyal güvenlik sisteminin önümüzdeki yıl 15,9 açık vermesi mümkün müdür? Eğer, hakikaten ciddi reformlar yaparsanız mümkündür. Ama, Hükümet, zaten reformu sağlık harcamalarını, ilaç giderlerini kısarak bu sene yapmıştır. Görünen o ki, 2004 yılı için planlanan, sosyal destek ödemesinin yapılmamasıdır. Hükümet, SSK ve Bağ-Kur emeklisine yaklaşık 2,9 katrilyon lira tutan ödeneği 2004 yılı bütçesine koymamıştır. Sayın Bakan, bunu açık ve net olarak bize ifade etmelidir. Bağ-Kur ve SSK emeklisine önümüzdeki yıl bu ödeme yapılacak mıdır? Eğer, bu yapılacaksa, bu tasarruf nereden yapılacaktır? Sosyal güvenlik bu rakamın içerisinde nasıl sığacaktır? Öyle tahmin ediyorum ki, hükümet, bu seçimden sonra, IMF’yle, en az iki veya üç yıllık bir dönemi kapsayan yeni bir stand-by anlaşması yapacaktır. Bu bütçe, onun öncesinde, IMF’den seçime kadar müsaade alınmış bir bütçedir.”

Kamuoyuna saygıyla duyurulur.